

7. Ünite: Küresel Bağlantılar

1. Dünyada yaşanan sorunların çözümü ancak ülkelerin iş birliği yaparak bir araya gelmesiyle mümkündür. Bu gerçeğin farkında olan Türkiye birçok farklı bölgesel ve uluslararası kuruluşu üye olup küresel sorunların çözümüne yönelik önemli roller üstlenmiştir. Dünya Sağlık Örgütü, Birleşmiş Milletler, Karadeniz Ekonomik İş Birliği Örgütü ve İslam İş Birliği Teşkilatı bunlardan bazılarıdır.

Buna göre Türkiye'nin uluslararası alanda üstlendiği rol ile ilgili;

- I. Küresel sorunlara karşı duyarlıdır.
- II. Diğer ülkelerle dayanışma içerisindedir.
- III. Küresel sorunların çözümüne katkı sunmaktadır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I. B) I ve II. C) II ve III. D) I, II ve III.

2.

Tarım ve Orman Bakanlığının düzenlemiş olduğu kampanya ile ilgili;

- I. Toplumda çevre konusunda farkındalığın artırılmaya çalışıldığı
- II. Böyle büyük bir kampanyanın dünyada ilk defa düzenleneceği
- III. Kampanyaya isteyen herkesin katkı sağlayabileceği

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I. B) I ve II. C) I ve III. D) I, II ve III.

7. Ünite: Küresel Bağlantılar

3. Bir ürünü ilk kez deneyecek olan tüketiciler öncelikle ürünün “dışsal” özelliklerine bakarak ürünü tercih edip etmeme kararı vermektedir. Bu özellikler ürün değerlendirmesinde önemli rol oynar ve tüketiciler ürünleri değerlendirme sürecinde ürünün fiyat, ambalaj, marka ismi, üretildiği ülke gibi dışsal özellikleri de bir kalite göstergesi olarak düşünerek karar verirler. Bu durum kalıp yargılarla ilgilidir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi ürüne yönelik bir kalıp yargı değildir?

- A) Bir ürün ne kadar pahalıysa o kadar kalitelidir.
- B) Japonlar teknolojik ürün üretiminde en iyi ülkedir.
- C) Cep telefonu alırken garanti belgesinin olmasına dikkat edilmelidir.
- D) Elektronik eşya alırken bilinen markalar tercih edilmelidir.

4.

Türk Destanı “Dede Korkut” UNESCO Dünya Somut Olmayan Kültür Mirası Temsili Listesi’ne Oy Birliğiyle Kabul Edildi.

Dede Korkut kültürünü oluşturan destan, masal ve müzik içindeki dilden dile, kuşaktan kuşağa aktarılan değerler, Türkiye’nin kültürel belleğinde canlılığını koruyor. Geçmişle bugün arasındaki kültürel bağın güçlenmesine, kültürel devamlılığın, aidiyet ve kimlik anlayışının geleceğe taşınmasına katkıda bulunuyor.

Buna göre Dede Korkut Destanı’nın Somut Olmayan Kültür Miras listesine alınması Türk kültürünün;

- I. Sanat
- II. Ekonomi
- III. Tarih

alanlarından hangilerinin korunmasına katkı sağladığı söylenebilir?

- A) Yalnız I.
- B) Yalnız III.
- C) I ve III.
- D) I, II ve III.

5. Toplumsal cinsiyete ait roller çocukluk döneminde öğrenilir ve cinsiyete ait kalıp yargıların temelini oluşturur. Bu roller, ilk toplumsallaşma ortamı olan ailede içselleştirilmekte ve zaman içerisinde de kazanılmaktadırlar.

Buna göre;

- I. Gözümde yaş görseler
- II. "Erkek ağlar mı?" derler
- III. Gökler ağlıyor dostlar
- IV. Ben ağlamışım çok mu?

mısralarından hangisinde verilen örneğe benzer bir kalıp yargı vardır?

- A) I.
- B) II.
- C) III.
- D) IV.

7. Ünite: Küresel Bağlantılar

6. 7. sınıf öğrencisi Kerem haberlerde kutup bölgelerindeki buzulların hızla eridiğini ve bazı yerleşim yerlerinin su altında kalma riskiyle karşı karşıya olduğunu izler. Bu risk bölgede yaşayan bazı hayvanların yaşamlarını da tehdit etmektedir. Soyu tükenme tehlikesi altında olan hayvanların görüntülerini izleyen Kerem oldukça üzülmüş, yaptığı araştırmada yaşanan bu soruna atmosferdeki karbondioksit oranının artmasının neden olduğunu öğrenmiştir. Arkadaşları Emin, Nil, Zeynep ve Yusuf ile bu sorunun çözümüne yönelik proje çalışması hazırlamaya karar verir.

Buna göre öğrencilerden hangisi tespit ettikleri sorunun çözümüne yönelik yanlış bir öneride bulunmuştur?

A)

Zeynep

Kömür ve petrol gibi doğal enerji kaynaklarının kullanımı yaygınlaştırılmalıdır.

B)

Nil

Yenilenebilir enerji kaynakları kullanılmalıdır.

C)

Emin

Geri dönüşüm teknolojisinin geliştirilmesine ağırlık verilmelidir.

D)

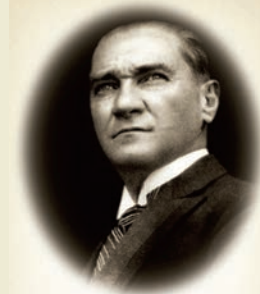

Yusuf

Ağaçlandırma çalışmalarına hız verilmelidir.

7. UNESCO (Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü) Mustafa Kemal Atatürk'ün 100. doğum yıl dönümü dolayısıyla 1981 yılını Dünya Barış Yılı olarak ilan etmiştir. UNESCO tarafından alınan kararda Atatürk için şu ifadelere yer verilmiştir:

“Atatürk uluslararası anlayış, iş birliği, barış yolunda çaba göstermiş üstün bir lider; bir inkılapçı, sömürgecilik ve yayılmacılığa karşı savaştan ilk önderdir. İnsan haklarına saygılı, dünya barışının öncüsü, bütün yaşamı boyunca insanlar arasında renk, dil, din, ırk ayrımı gözetmeyen, Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusudur.”

Mustafa Kemal Atatürk
1881 - ∞

Buna göre Atatürk ile ilgili;

- I. Evrensel bir lider olarak kabul görmüştür,
- II. Demokratik bir liderdir,
- III. İleri görüşlüdür.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I. B) I ve II. C) II ve III. D) I, II ve III.

7. Ünite: Küresel Bağlantılar

8. Kalıp yargı: İnsanları özelliklerine göre sınıflandırma eğiliminin neden olduğu algılama ve davranış biçimidir. İnsanlarda var olduğu sanılan bu özellikler çoğunlukla gerçeğe dayanmaz. Sözlü kültüre ait unsurlardır.

Buna göre;

- I. Aileler, çocuklarına sözünü geçirmek için sert davranmalıdır.
- II. Uzun boylu insanlar basketbol oynar.
- III. Çamaşır yıkamak, ütü yapmak gibi ev işleri kadınlara aittir.

cümlelerinden hangileri kalıp yargıya örnektir?

- A) Yalnız I. B) I ve II. C) II ve III. D) I, II ve III.

9.

Yukarıda Türkiye'nin üye olduğu kuruluşlar verilmiştir.

Bu kuruluşlar ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bu kuruluşlara üye olmak zorunludur.
- B) Yardımlaşma ve dayanışma ön plandadır.
- C) Çok sayıda devletin işbirliği ile kurulmuşlardır.
- D) Sosyal yardımlaşma ve kültürel alanlarda faaliyet gösterirler.

10. Hülya ortaokul değişim programıyla Almanya'ya gitmiştir. Almanya'da çocukların büyüklerine isimleriyle hitap ettiğini, geleneksel bayramlarında büyüklerin ellerini öpmediklerini, otobüslerde büyüklerine yer vermediklerini görmüş ve burada yaşayan çocukları saygısız olarak nitelendirmiştir.

Hülya'nın böyle bir değerlendirmede bulunmasının nedeni aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Farklı yaşantılara saygı duyması
- B) Kültürler arası farklılıkları kabul etmesi
- C) Almanya'daki kültürel özellikleri dikkate alması
- D) Farklı kültürlerdeki davranışları kendi kültürüne göre değerlendirmesi

7. Ünite: Küresel Bağlantılar

11.

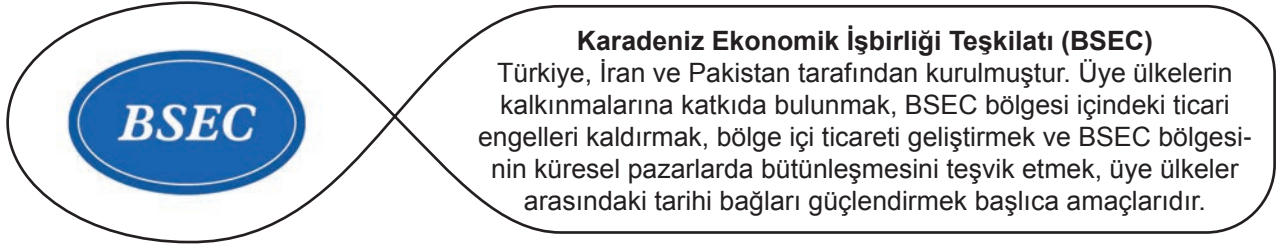
Yukarıda verilen görsele göre;

- I. Somali'deki çocuklar, beslenme ve eğitim hakkını kullanmakta zorluklar yaşamaktadır.
- II. Kıtık ve salgın hastalıklar insanların hayatını kaybetmesine neden olmaktadır.
- III. Kıtık nedeniyle insanlar daha uygun koşullara sahip yerlere göç etmektedir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I. B) I ve II. C) II ve III. D) I, II ve III.

12.

Verilen bilgilere göre Karadeniz Ekonomik İşbirliği Teşkilatı, üye ülkeler arasında;

- I. Ekonomik
- II. Kültürel
- III. Askeri

ilişkilerden hangilerini geliştirmeyi amaçlamıştır?

- A) Yalnız I. B) I ve II. C) II ve III. D) I, II ve III.

13.

NATO'nun asli görevi, üye ülkelerin özgürlük ve güvenliklerini korumaktır. Bunun yanında demokrasi, bireysel özgürlük, hukukun üstünlüğü ve uyuşmazlıkların barışçı yollardan çözümü gibi müttefiklerin ortak değerlerine sahip çıkarak, bu değerleri Avrupa-Atlantik bölgesinde yaymaya çalışmaktadır. Türkiye, 1952 yılından bu yana NATO üyesidir.

Buna göre Türkiye NATO'ya üye olmakla;

- I. Dünya barışına katkıda bulunmak
- II. Ekonomik alanda yatırımlar yapmak
- III. Devletler arası iş birliğini güçlendirmeye çalışmak

hedeflerinden hangilerini gerçekleştirdiği söylenebilir?

- A) Yalnız I. B) Yalnız III. C) I ve III. D) II ve III.

14.

İklim Değişikliği

Küresel ölçekte karşılaşılan en büyük sorunlardan biridir. Fosil yakıtların kullanılmasının artması, arazi kullanımının değişmesi, ormansızlaşma ve sanayileşme süreçleri sonucunda ortaya çıkmıştır.

Atmosferde biriken sera gazları, atmosferin kimyasal özelliklerini etkilemektedir. Uzun vadede ise sera etkisi nedeniyle küresel ısınmaya ve sonuç olarak iklim değişikliğine neden olmaktadır.

Buna göre;

- I. İklim değişikliği ile beraber sıcaklıklar da artmaya başlamıştır.
- II. İklim değişikliğinin nedenlerinden biri de petrol, kömür gibi enerji kaynaklarının kullanımıdır.
- III. İnsanların çevreye verdiği zarar iklim değişikliğinde etkili olmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I. B) I ve II. C) I ve III. D) I, II ve III.

7. Ünite: Küresel Bağlantılar

15.

Avrupa Birliği (AB) Avrupa devletlerinin aralarındaki iş birliğini geliştirmek amacıyla kurulmuştur. AB ile ülkemiz arasında 1963 yılında imzalanan Ortaklık Anlaşması'yla üyelik temelleri atılmıştır. Ülkemizin tam üyelik çalışmaları halen devam etmektedir. 28 ülkeden oluşan AB, dünya üzerindeki en büyük siyasi ve ekonomik örgütlenmedir.

Verilen bilgilerden Avrupa Birliği ile ilgili aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabına ulaşamaz?

- A) Para birimi nedir?
- B) Üye sayısı kaçtır?
- C) Sembolü nasıldır?
- D) Niçin kurulmuştur?

16. İnsanlar, dünyadaki çeşitli kültürleri tanımaya çalışır ve düşüncelerini açıklarken öngöründe bulunurlar. İnsanların öngöründe bulunmasını sağlayan şey ise çoğu zaman kalıp yargılarıdır. Kalıp yargılar, belirli bir nesneye ya da gruba ilişkin önceden zihnimizde oluşturduğumuz birtakım tutumlardır. Bu bilgiler gerçek gibi algılanır. Örneğin, bazı milletlerin sarışın olduğunu, bazı milletlerin çalışkan olduğunu düşünmemize neden olan, bu gruplarla ilgili kalıp yargılarımızdır.

Aşağıdaki cümlelerden hangisi bu grup içinde değerlendirilecek bir yargı değildir?

- A) 2018 Voleybol Kadınlar Dünya Şampiyonu Sırbistan'dır.
- B) En başarılı Karateçiler Koreli ve Çinli sporculardır.
- C) En iyi koşucular hep Doğu Afrika ülkelerinden çıkar.
- D) Herkes futbol oynar sonuçta Almanlar kazanır.

17.

Küresel ısınmaya bağlı olarak dünyanın bazı bölgelerinde kasırgalar, seller ve taşkınların şiddeti ve sıklığı artarken bazı bölgelerde uzun süreli, şiddetli kuraklıklar ve çölleşme etkili oluyor. Kışın sıcaklıklar artıyor, ilkbahar erken geliyor, sonbahar gecikiyor, hayvanların göç dönemleri değişiyor. İşte bu değişikliklere dayanamayan bitki ve hayvan türleri de ya azalıyor ya da tamamen yok oluyor.

Buna göre küresel ısınma;

- I. İklim değişikliğine neden olmuştur,
- II. Canlı türlerini olumsuz yönde etkilemiştir,
- III. Doğal afetlere sebep olmuştur,

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız II.
- B) I ve II.
- C) I ve III.
- D) I, II ve III.

18.

T.C. İÇ İŞLERİ BAKANLIĞI AFET VE
ACİL DURUM YÖNETİM BAŞKANLIĞI

Deprem, sel ve heyelan gibi doğal afetler ile acil durumlara müdahale amacıyla kurulan Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı, ülke genelindeki yapılanmasıyla ihtiyaç duyanların imdadına yetişiyor.

AFAD EKİPLERİ 7 GÜN 24 SAAT NÖBETTE

- ➡ AFAD ekipleri bu yıl 2 bin 679 olaya müdahale etti.
- ➡ Müdahale edilen olaylarda 4 bin 631 kişi sağ kurtarıldı, 603 kişinin ise cansız bedenine ulaşıldı.
- ➡ AFAD, ayrıca son 10 yılda 58 ülkeye 4,5 milyar lira tutarında insani yardım ulaştırdı.
- ➡ AFAD, 12 milyon kişiye "Temel Afet Bilinci" eğitimi verdi.

Yukarıdaki afişten hareketle AFAD ile ilgili;

- I. Uluslararası alanda da yardım faaliyetlerinde bulunmaktadır
- II. İnsanları eğitim yolu ile bilinçlendirmeye çalışmaktadır
- III. Sivil toplum kuruluşu olarak faaliyet göstermektedir

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I. B) I ve II. C) II ve III. D) I, II ve III.

19.

Selin

Okulumuza geçtiğimiz yıl Ukrayna'dan bir öğrenci gelmişti. Çat pat Türkçe konuşuyordu ve bir anda ilgi odağı haline geldi. Öğretmenler de ona çok ilgi gösteriyorlardı. Hatta ders sonlarında Türkçe öğretmenimiz ona gönüllü olarak ders veriyordu. Ona ayrıcalık yapıldığını düşündüm ve bu nedenle onunla arkadaşlık yapmadım. Okula gelmediği bir gün sınıf öğretmenimiz onun Türkçe dersi alma sebebinin bizimle anlaşmak ve oyun oynamak olduğunu söyledi. O zaman kendimi onun yerine koydum ve bizden uzak durma sebebinin kendini beğenmişlikten değil de bize katılma cesaretini kendinde bulamıyor oluşundan kaynaklı olduğunu anladım.

Buna göre Selin ile ilgili;

- I. Ön yargılı davranmıştır
- II. Ayrımcılık yapmıştır
- III. Empati kurmuştur

yargılardan hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I. B) I ve II. C) II ve III. D) I, II ve III.

20.

ÇEVRE KİRLİLİĞİ HER YIL 12,6 MİLYON İNSANIN ÖLÜMÜNE NEDEN OLUYOR**HAVA KİRLİLİĞİ**

Dünya nüfusunun %92'si yüksek derecede **kirletici madde** bulunan hava soluyor

Hava kirliliğine bağlı hastalıklar nedeniyle her yıl **6 milyon insan** yaşamını yitiriyor

%90

Ölümlerin %90'ı **düşük ve orta gelir düzeyli** ülkelerde yaşanıyor

SU KİRLİLİĞİ

663 MİLYON İNSAN

Dünyada **663 milyon insanın** içilebilir suya erişimi bulunmuyor

1.8 MİLYAR İNSAN

Yaklaşık **1,8 milyar insan pis su** kaynaklarını kullanıyor

502 BİN KİŞİ

Kirli suların **içme suyu** olarak tüketilmesinin yol açtığı hastalıklar nedeniyle **her yıl dünyada 502 bin kişi** yaşamını yitiriyor

HER GÜN 1000 ÇOCUK

Her gün yaklaşık **1000 çocuk**, önlenemez, su ve temizlikle bağlantılı ishal vb. hastalıklar nedeniyle **yaşamını yitiriyor**

Yukarıdaki görsele göre;

- I. Su kirliliğinin insanlar üzerindeki etkisi hava kirliliğinin etkisine göre daha fazladır.
- II. Çevre kirliliği insanların hayatını kaybetmesine sebep olmaktadır.
- III. Dünya nüfusunun çoğunluğu kirli hava solmaktadır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II. B) I ve III. C) II ve III. D) I, II ve III.

21.

Türkiye, UNESCO Somut Olmayan Kültürel Miras Listelerine kaydettirdiği 17 unsur ile 178 ülke içinde en çok kültürel değer kaydettiren ilk 5 ülke arasında yer almaktadır.

Buna göre;

- I. Ülkemizde farklı alanlarda kültürel öğelerin bulunduğu
- II. Türkiye'nin somut olmayan kültürel değerler listesinde önemli bir yere sahip olduğu
- III. Somut olmayan kültürel mirasınızın tanıtımına önem verildiği

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I. B) I ve II. C) II ve III. D) I, II ve III.

Cevap anahtarına ulaşmak için karekodu okutunuz.